

Nr 15.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av §§ 2 och 3 förordningen den 17 maj 1935 (nr 176) angående Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, m. m.

I en den 16 mars 1951 dagtecknad proposition, nr 158, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av §§ 2 och 3 förordningen den 17 maj 1935 (nr 176) angående Konungariket Sveriges stadshypotekskassa;

dels ock besluta att staten skall, för ökning av Konungariket Sveriges stadshypotekskassas grundfond, genom fullmäktige i riksgäldskontoret ställa till förfogande svenska statens tre och en halv procent obligationer, uppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av tjugufem miljoner kronor med rätt för kassan att i enlighet med de i förordningen angående kassan givna bestämmelserna taga obligationerna i anspråk.

Berörda författningsförslag är av följande lydelse:

F ö r s l a g

till

förordning om ändrad lydelse av §§ 2 och 3 förordningen den 17 maj 1935 (nr 176) angående Konungariket Sveriges stadshypotekskassa.

Härigenom förordnas, att §§ 2 och 3 förordningen den 17 maj 1935 angående Konungariket Sveriges stadshypotekskassa¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

§ 2.

Såsom grundfond för hypotekskassan ställer staten genom fullmäktige i riksgäldskontoret till förfogande svenska statens tre och en halv procent obligationer, uppsägbara från innehavarens sida, till ett

Föreslagen lydelse:

§ 2.

Såsom grundfond för hypotekskassan ställer staten genom fullmäktige i riksgäldskontoret till förfogande svenska statens tre och en halv procent obligationer, uppsägbara från innehavarens sida, till ett

¹ Senaste lydelse av §§ 2 och 3 se 1947:754.

Nuvarande lydelse:

nominellt belopp av tvåhundra miljoner kronor.

Grundfundsobligationerna fortfarande — — — äro fullgjorda.

Grundfundsobligationer må, — — — kassans likvidation.

Då grundfundsobligationer — — — anspråk tagna.

§ 3.

Därest grundfonden skulle, genom på hypotekskassans rörelse i dess helhet uppkomna förluster, nedgå till *ettundraåttiofem* miljoner kronor, må kassan icke upptaga nytt lån, med mindre Konungen därtill lämnar tillstånd. Om grundfonden av sådan anledning skulle nedgå till *ettundrasjuttiofem* miljoner kronor, må nytt lån icke upptagas, med mindre riksdagen på Konungens framställning det medgiver.

Kassans styrelse — — — nu sagts.

Föreslagen lydelse:

nominellt belopp av *tvåhundra* miljoner kronor.

Grundfundsobligationerna fortfarande — — — äro fullgjorda.

Grundfundsobligationer må, — — — kassans likvidation.

Då grundfundsobligationer — — — anspråk tagna.

§ 3.

Därest grundfonden skulle, genom på hypotekskassans rörelse i dess helhet uppkomna förluster, nedgå till *tvåhundra* miljoner kronor, må kassan icke upptaga nytt lån, med mindre Konungen därtill lämnar tillstånd. Om grundfonden av sådan anledning skulle nedgå till *tvåhundra* miljoner kronor, må nytt lån icke upptagas, med mindre riksdagen på Konungens framställning det medgiver.

Kassans styrelse — — — nu sagts.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I § 2 förordningen angående Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, sådan paragrafen lyder enligt förordningen den 19 september 1947, nr 754, stadgas att staten genom fullmäktige i riksgäldskontoret till förfogande såsom grundfond för kassan ställer svenska statens 3½ procent obligationer, uppsägbara från innehavarens sida, till ett nominellt belopp av 200 miljoner kronor.

Enligt § 3 må kassan, därest grundfonden genom på kassans rörelse i dess helhet uppkomna förluster skulle nedgå till 185 miljoner kronor, icke upptaga nytt lån med mindre Kungl. Maj:t därtill lämnar tillstånd. Om grundfonden av sådan anledning skulle nedgå till 175 miljoner kronor, må nytt lån icke upptagas med mindre riksdagen på framställning av Kungl. Maj:t det medgiver.

Vidare stadgas i § 4, att sammanlagda beloppet av kassans utelöpande obligationer icke vid något tillfälle må uppgå till mera än tio gånger grundfondens belopp.

I skrivelse den 26 oktober 1950 har *styrelsen för Konungariket Sveriges stadshypotekskassa* hemställt, att grundfondens belopp måtte höjas med 50 miljoner till 250 miljoner kronor samt att § 3 i 1935 års förordning ändras på så sätt att de där angivna gränserna höjas från 185 miljoner och 175 miljoner kronor till respektive 235 miljoner och 220 miljoner kronor.

Styrelsen framhåller i skrivelsen, att stadshypotekskassans upplåningsrätt mot obligationer f. n. omfattade 2 000 miljoner kronor. Beloppet av den 26 oktober 1950 utelöpande obligationer samt försålda, ej likviderade sådana utgjorde 1 878 957 000 kronor. Det obligationsbelopp, som kassan f. n. ägde ytterligare utgiva, uppginge sålunda till 121 043 000 kronor. För att det lånebehov, som kunde förväntas uppstå, skulle kunna mötas vore enligt styrelsen en ökning av grundfonden med 50 miljoner kronor påkallad och lämplig.

Över framställningen ha yttranden avgivits av fullmäktige i riksbanken, fullmäktige i riksgäldskontoret samt bank- och fondinspektionen.

Fullmäktige i riksbanken ha uttalat, att fullmäktige med hänsyn till den återhållsamhet som betingades av nuvarande kreditrestriktioner icke ansåge sig kunna tillstyrka större höjning av grundfonden än med 25 miljoner kronor eller alltså till 225 miljoner kronor.

Fullmäktige i riksgäldskontoret samt *bank- och fondinspektionen* ha förklarat sig icke ha något att erinra mot bifall till styrelsens framställning.

Följande uppställning belyser utvecklingen under senare år beträffande stadshypotekskassans obligationer.

	Utlämnade obligationer (milj. kr.)	Nettobelopp utelöpande obligationer (milj. kr.)
1945 års slut.....	1 430	1 379
1946 » »	1 482	1 429
1947 » »	1 642	1 588
1948 » »	1 807	1 749
1949 » »	1 873	1 813
1950 » »	1 954	1 891

Departementschefen har anfört:

Vid anmälan av ärende (prop. nr 157) angående ifrågasatt höjning av Sveriges allmänna hypoteksbanks grundfond redogjorde jag för de restriktioner på kreditmarknaden, som i nuvarande läge funnits nödvändiga, och framhöll att man icke kunde medge lättnader i dessa. Av motsvarande skäl som anfördes i nämnda ärende anser jag mig även för stadshypotekskassans del böra föreslå en begränsning av den begärda höjningen av grundfondens belopp. I likhet med bankofullmäktige förordar jag sålunda att

grundfonden höjes med endast 25 miljoner till 225 miljoner kronor. I anslutning härtill böra de i § 3 angivna gränserna vid vilka Kungl. Maj:ts resp. riksdagens tillstånd för upptagande av nytt lån blir erforderligt bestämmas till 210 miljoner resp. 200 miljoner kronor. Därest riksdagen biträder ändringsförslaget, torde riksdagen samtidigt böra besluta att obligationer i vederbörlig ordning skola ställas till förfogande.

Utskottet. Utskottet har i utlåtande nr 14 förut denna dag — under hänvisning till vad departementschefen anfört om nödvändigheten av att i rådande läge iakttaga återhållsamhet vid kreditgivningen — tillstyrkt Kungl. Maj:ts i propositionen nr 157 framlagda förslag angående ökning av grundfonden för Sveriges allmänna hypoteksbank. I nu förevarande proposition har departementschefen för stadshypotekskassans del — av motsvarande skäl som anfördes i nämnda ärende — förordat en begränsning av den begärda höjningen av grundfondens belopp. Under hänvisning till vad departementschefen anfört tillstyrker utskottet bifall till Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 24 april 1951.

På bankoutskottets vägnar:

F. SEVERIN.

Närvarande: se under utlåtande nr 14.